

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η έρευνα διεξήχθη την περίοδο Φεβρουάριο - Σεπτέμβριο 2019 και περιελάμβανε τρεις κύριες δραστηριότητες: έρευνα γραφείου, ποσοτική έρευνα (έρευνα) και ποιοτική έρευνα (συνεντεύξεις με επαγγελματίες). Οι στόχοι της διαδικτυακής έρευνας ήταν να αναθεωρηθούν τα ειδικά τομεακά προγράμματα κατάρτισης που εστιάζουν στην προώθηση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση, διαμεσολάβηση και ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, να χαρτογραφηθούν οι ενδιαφερόμενοι του τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς / του πολιτιστικού τουρισμού και να αξιολογηθεί η τρέχουσα οικονομική/ κοινωνική συνεισφορά της πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ευρώπη.

Σύμφωνα με τους ορισμούς του έργου, εξετάσαμε:

- την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως οι δραστηριότητες για τη διαφήμιση των χώρων και των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς,
- την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως το σύνολο των ικανοτήτων αξιοποίησης ενός πολιτιστικού αγαθού, της παραγωγικής χρήσης ενός πόρου, της χρήσης ή της εφαρμογής ενός αντικειμένου (ενός αντικειμένου, μιας διαδικασίας ή μιας δραστηριότητας) έτσι ώστε να αποζημιώνεται οικονομικά ή να παράγει αξία,
- την εκμετάλλευση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως η δράση αξιοποίησης των πολιτιστικών πόρων κληρονομιάς,

- η διαμεσολάβηση για την κληρονομιά ως η διαδικασία επίλυσης διαφορών πολιτιστικής,
- την ερμηνεία της κληρονομιάς ως η τέχνη της δημιουργίας μιας σχέσης μεταξύ των στοιχείων του χώρου ή της συλλογής και της δημιουργίας νοήματος και της αξίας που ορίζουν οι επισκέπτες.

Ο κατάλογος των ενδιαφερόμενων μερών περιλαμβάνει επαφές από 1205 επαγγελματίες, από πέντε κατηγορίες:

1. διαχειριστές πολιτιστικής κληρονομιάς, διαχειριστές τοποθεσιών της UNESCO, διευθυντές μουσείων, διευθυντές πολιτιστικών ιδρυμάτων, διευθυντές πολιτιστικών κέντρων και εγκαταστάσεων.
2. εκπαιδευτικό, ερμηνευτικό και ενημερωτικό προσωπικό, όπως διευθυντές που σχετίζονται με προσλήψεις και απασχόλησης καθώς και προσωπικό, επαγγελματίες τεχνολογιών πληροφορικής και τεχνολογίας, όπως σχεδιαστές ψηφιακής εμπειρίας στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού, επιμελητές, προσωπικό υπηρεσιών επισκεπτών, το προσωπικό της κοινότητας και της εκπαίδευσης, το προσωπικό επικοινωνίας και προώθησης.
3. επαγγελματίες που εργάζονται σε οργανώσεις που προωθούν την άυλη πολιτιστική κληρονομιά (π.χ. φαγητό, παραδοσιακό φεστιβάλ, παραδοσιακή μουσική, προφορική παράδοση, παραδοσιακά χειροτεχνήματα κ.λπ.).
4. προσωπικό που σχετίζεται με μάρκετινγκ και χρηματοδότηση στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού.
5. επαγγελματίες της αλυσίδας αξίας του τουρισμού που κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα εργάζονται για την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

+200

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ
ΑΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

53

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΗ
ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

384

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣΑΝ ΑΠΟ
ΤΙΣ 28 ΧΩΡΕΣ

Η ποσοτική έρευνα περιελάμβανε έρευνα με διευθυντικά στελέχη και εργατικό δυναμικό Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κυρίως σε χώρες του έργου, προκειμένου να δημιουργηθούν επαρκή δεδομένα που να διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες / τα αποτελέσματα των έργων ικανοποιούν τις πραγματικές τους δεξιότητες για την εκτέλεση στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού. Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας ήταν να φτάσει τουλάχιστον τα 200 ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν με ηλεκτρονικές φόρμες και να παράξει μια βάση δεδομένων και μια έκθεση της έρευνας.

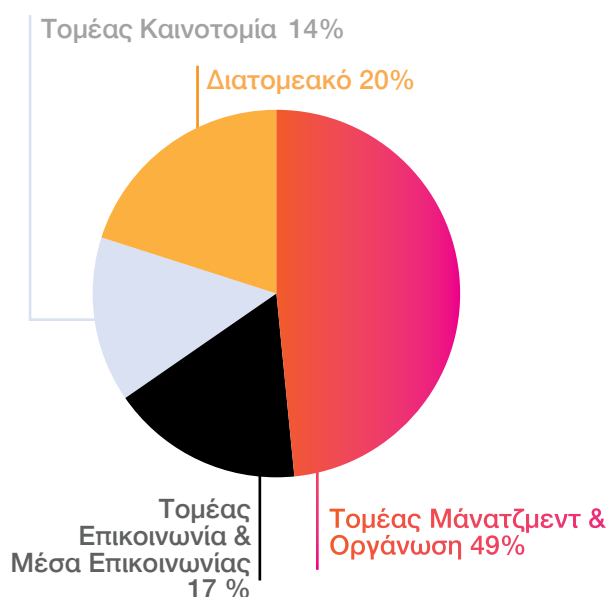
Η ποιοτική έρευνα περιελάμβανε 53 συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες/ φορείς χάραξης πολιτικής στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, προκειμένου να προσδιοριστούν οι ανάγκες σε δεξιότητες στον τομέα αυτόν και να προετοιμαστεί το έδαφος για την ένταξη/ βιωσιμότητα του έργου.

Συνολικά 384 εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες από 28 χώρες χαρτογραφήθηκαν κατά τη διαδικτυακή έρευνα που πραγματοποίησαν οι εταίροι του έργου EUHeritage. Σύμφωνα με αυτήν την χαρτογράφηση, όσον αφορά τον τύπο του οργανισμού που παρέχει προγράμματα κατάρτισης για την πολιτιστική κληρονομιά, ο πιο συνηθισμένος τύπος είναι το εκπαιδευτικό ίδρυμα (82%) – τα πανεπιστήμια, τα κολέγια κλπ. Οι οργανώσεις που παρέχουν κατάρτιση στην κοινοπραξία βρέθηκαν μόνο 7% των περιπτώσεων. Σε γενικές γραμμές, δημιουργούνται εταιρικές σχέσεις μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών, διεθνών ιδρυμάτων και ΜΚΟ. Όσον αφορά το είδος των οργανισμών που παρέχουν κατάρτιση, πάνω από το 70% ανήκει στον δημόσιο

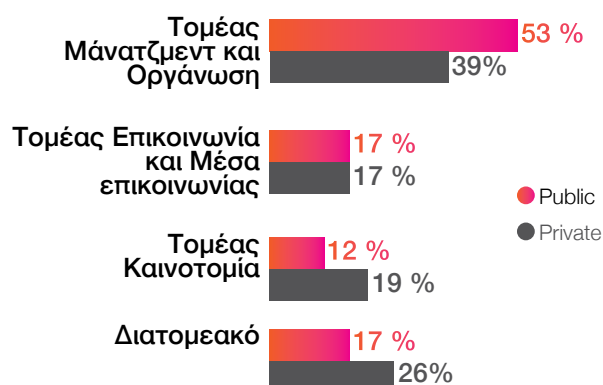
τομέα, ενώ το 30% είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Οι ομάδες-στόχοι στους οποίους και απευθύνονται οι πάροχοι κατάρτισης περιλαμβάνουν σπουδαστές και επαγγελματίες, αλλά τα μαθήματα είναι κυρίως οργανωμένα για φοιτητές (στο 68% των περιπτώσεων).

Περίπου το ήμισυ (49%) των χαρτογραφημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων αφορά στην κατηγορία Διαχείριση και οργάνωση του τομέα, το 20% των προγραμμάτων μπορούν να συμπεριληφθούν στο διατομεακό σύνολο (Συνδυασμένες Τέχνες, Σύγχρονες Πρακτικές Τέχνης, Πιστοποιημένο πρόγραμμα ξεναγού, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στον Τουρισμό, την Έρευνα και την Αξιοποίηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς), ενώ το 17% προσεγγίζει την Επικοινωνία και τα μέσα ενημέρωσης. Το υπόλοιπο 14% στοχεύει στην κατηγορία Τομέας Καινοτομίας. Οι φορείς παροχής κατάρτισης προσφέρουν μαθήματα που αναπτύσσουν δεξιότητες, ικανότητες και δυνατότητες στη διαχείριση (31%), διατομεακές (26%), καινοτομία και ψηφιακές (16%), επικοινωνία και μέσα ενημέρωσης (14%) και σε άλλους τομείς (13%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 1. Η διασπορά των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

ΓΡΑΦΗΜΑ 2. Η διασπορά των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά ομάδα κοινού (τομέας)

Μετά τη διαδικτυακή αναζήτηση, διεξήχθη μια έρευνα μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου του 2019 και ελήφθησαν 271 απαντήσεις. Η ανάλυση αυτών των απαντήσεων δείχνει ότι, σύμφωνα με τους επαγγελματίες της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι πιο σχετικές δεξιότητες στον τομέα είναι: οι δεξιότητες επικοινωνίας (96%), οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων (94%), η ευελιξία και προσαρμογή (91%), η δημιουργικότητα και εννοιολογική ικανότητα (89%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3. Η αξιολόγηση των απαντήσεων σχετικά με τις πιο σημαντικές κοινωνικές δεξιότητες (soft skills) των ερωτηθέντων

Όσον αφορά τον τομέα προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το 76% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι θα ήθελε να βελτιώσει τις δεξιότητες προσέγγισης της και κοινοτικής συμμετοχής, το 72% δεξιότητες δημιουργίας δικτύωσης, το 66% δεξιότητες μάρκετινγκ και το 63% δεξιότητες κοινωνικών μέσων. Στον τομέα της αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το 76% των ερωτηθέντων θα ήθελε να βελτιώσει τις δεξιότητες και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες που σχετίζονται με την εμπλοκή της κοινότητας με άτομα διαφορετικών ηλικιών και ικανοτήτων, ενώ το 64% ενδιαφέρεται να αναπτύξει περαιτέρω τις δεξιότητές τους για τη συγκέντρωση χρημάτων και το 61% τις δεξιότητες παρουσίασης. Για την περιοχή αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το 78% των ερωτηθέντων θα ήθελε να βελτιώσει την τεχνογνωσία για την καινοτομία των δεξιοτήτων, το 76% τις δεξιότητες κοινότητας και επιμόρφωσης, το 66% τις δεξιότητες διαχείρισης και το 58% τις δεξιότητες χρηματοδότησης. Τέλος, στον τομέα της διαμεσολάβησης και της διερμηνείας, το 71% των ερωτηθέντων θέλει να αναπτύξει περαιτέρω τις ψηφιακές δεξιότητές τους, το 69% τις δεξιότητες που σχετίζονται με την υπεράσπιση και τη λήψη αποφάσεων και το 57% τις δεξιότητες που σχετίζονται με την από κοινού ευθύνη για τους πολιτιστικούς χώρους/την πολιτιστική κληρονομιά.

Όσον αφορά τα κύρια εμπόδια για τους ερωτώμενους που δεν συμμετείχαν σε πρόγραμμα κατάρτισης, οι πιο συχνά είναι: η έλλειψη χρόνου, η έλλειψη λεπτομερούς πληροφόρησης σχετικά με τα μαθήματα και τα προγράμματα κατάρτισης, η έλλειψη χρημάτων ή το γεγονός ότι δεν ήξεραν πού να κοιτάξουν για την κατάρτιση για την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων. Μόνο το 12% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι δεν ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν σε πρόγραμμα κατάρτισης.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

